

Ehud Barak: multilaterální spolupráce jako klíč k podpoře demokracie a svobody

13. října 2009

úterý, 13. října 2009, palác Žofín

Jedním z nejvýznamnějších hostů letošního ročníku konference Forum 2000 byl izraelský vicepremiér a ministr obrany Ehud Barak. Svůj projev přednesl druhý konferenční den před početným publikem, skládajícím se z delegátů a návštěvníků konference, mezi nimiž nechyběli bývalý český prezident Václav Havel či přední blízkovýchodní mírový aktivista, pocházející z pásma Gazy, Izzeldin Abuelaish. Ve své řeči se Ehud Barak věnoval roli demokracie ve světě v kontextu současných bezpečnostních hrozeb a potřebě spolupráce vůdčích světových osobností v úsilí čelit těmto hrozbám a posílit tak demokracii a svobodu ve světě.

Podle Ehuda Baraka je nejušlechtlejším cílem lidstva život v demokratických a svobodných podmínkách. Ohlížejíce se za českou historickou zkušeností s demokracií, Barak vyzdvihl význam osobností jako je Václav Havel, který je podle něj symbolem pravého ducha demokracie a svobody v tom smyslu, že byl ochoten v zájmu jejich dosažení přinést oběti a následně také schopen demokraticky vládnout.

Nicméně demokracie a svobody ještě ve světě nebylo plně dosaženo, dodal Ehud Barak. Na otázku, jaký je stav demokracie a svobody v dnešním multipolárním světě, Ehud Barak odpověděl, že je zároveň dobrý i méně dobrý. V této souvislosti například zmínil, že dvě třetiny světové populace stále „nežijí v podmínkách demokracie nebo svobody, případně obou.“ I přesto však dle Baraka lidstvo kráčí směrem vpřed, a tedy tou správnou cestou.

Hrozby radikálního terorismu „darebáckých států“ a šíření nukleárních zbraní v kombinaci s hlubokou ekonomickou krizí a negativními změnami klimatu Ehud Barak vnímá jako největší překážky na cestě k demokracii. Výsledek boje s těmito hrozbami dle Ehuda Baraka „rozhodne o povaze a úspěchu cesty k demokracii a svobodě, nepochybně v našem koutu světa, nepochybně v širším prostoru regionu Blízkého východu, a věřím, že také na celém světě.“ Ehud Barak vnímá stát Izrael jako ohnisko tohoto boje, jelikož zmíněné hrozby, které mají dopad také na ostatní státy mezinárodní komunity, se nachází v jeho bezprostřední blízkosti.

Ehud Barak se poté blíže věnoval nebezpečí, které Írán představuje pro celý svět svým reálným úsilím o získání jaderné zbraně. Pokud se toto Íránu podaří, znamenalo by to konec všech nadějí o světě bez jaderných zbraní. Íránský úspěch by mohl motivovat i další země regionu, konkrétně Turecko, Egypt nebo Saudskou Arábii, k jejich vývoji. Ehud Barak zdůraznil, že je třeba zaujmout širší a rozhodnější postoj ve snaze zabránit šíření jaderných zbraní, a to především v souvislosti s aktivitami Severní Koreje. Írán bude podle Baraka blízce pozorovat reakce mezinárodního společenství na severokorejský vývoj vojenských jaderných schopností, jakož i jiné země, které by se o totéž v budoucnu chtěly pokoušet.

Co se týče reakcí demokratických zemí na zmíněné hrozby, Ehud Barak zaměřil pozornost na problém pomalé schopnosti „mobilizovat se“, a to z důvodu přílišného zatížení skepsí a individualismem. Nicméně, když se těmito státy mobilizace podaří, mohou být silnější než kterákoliv „tyranie“. Spolupráce demokratických států je podmínkou pro schopnost čelit společným hrozbám. Měla by probíhat na úrovni diplomatických jednání, sdílení informací, ale také skrze společné plánování operací zaměřených na konkrétní cíle. Vzhledem k vážnosti současných bezpečnostních hrozeb ve světě, Ehud Barak považuje za naprosto nezbytné, aby se vůdčí světové osobnosti spojili s Čínou, Ruskem a Indií, a zažehaly tak

nebezpečí plynoucí z činností „darebáckých států“, Al-Káidy, fenoménu šíření jaderných zbraní, ale také například z naléhavé situace v Afghánistánu nebo Pákistánu.

To bude vyžadovat více než „změnu paradigmatu“ v mezinárodních vztazích. Státy musí být také přesvědčeny o prospěšnosti a smysluplnosti této spolupráce. Ehud Barak v tomto smyslu navrhuje zajít ještě dále a odstranit podmínku demokracie jako předpoklad k dialogu.

Ve vztahu ke snahám o ukončení izraelsko-palestinského konfliktu se Ehud Barak vyjádřil s optimismem, když řekl, že „nyní nastal ten pravý čas“ na jeho řešení, protože je zde „společný zájem, vůle lidu i zralost politiků“. Zdůraznil však potřebu odhodlání a schopnosti učinit rozhodnutí, jakkoli se tento úkol může jevit jako složitý. Podpořil prezidenta Obamu v jeho úsilí zprostředkovat mír v regionu a vyjádřil podporu, i ve jménu izraelské vlády, jeho cílům a prioritám pro vznik samostatného státu Palestiny. Barak dodal, že mír mezi Izraelem a Palestinci bude mít praktický dopad i symbolický význam pro zbytek světa.

V závěrečné části projevu Ehud Barak uvedl, že cesta k demokracii a svobodě na Zemi bude úspěšná, pouze pokud se lidé svobodného světa spojí a budou společně jednat. Výsady demokratických států, kterými jsou správný přístup k ekonomii a vědě a svobodný rozvoj ducha, dodají tomuto společenství potřebnou sílu.

Náboženství, demokracie a regionální bezpečnost tématy závěrečného dne konference Forum 2000

13. října 2009

Úterý, 13. října 2009

Druhý den konference byl věnován vztahu náboženství a demokracie, mezi-náboženskému dialogu a politicko-bezpečnostní situaci v různých částech světa. Zvláštní pozornost byla zaměřena na Rusko a situaci na Blízkém východě, s projevem vystoupil izraelský vicepremiér a ministr obrany Ehud Barak. Letošní ročník konference s názvem „Demokracie a svoboda v multipolárním světě“ oficiálně uzavřel Václav Havel.

Vztah mezi náboženstvím a demokracií byl obsahem první panelové diskuze dne, které se účastnili odborníci židovského, křesťanského a muslimského vyznání. Panelisté se shodli na klíčové roli náboženství v demokracii a dnešní společnosti obecně, a zdůraznili potřebu mezináboženského dialogu. Michael Novak, americký teolog a spisovatel, parafrázoval Alexandra de Tocquevilla když řekl, že náboženství nám dává klíč k porozumění principu lidských práv. William Cook, americký profesor ze State University of New York, varoval před chováním motivovaným sobeckými zájmy, na což navázal Said Al-Touraihi, ředitel irácké Kufa akademie orientálních studií, tvrzením, že bez náboženských a demokratických hodnot nelze utvořit morální společnost.

Účastníci odpolední diskuze „Pole působnosti, formy, problémy a rizika mezináboženského dialogu v různých částech světa“, přisoudili náboženství výhradně pozitivní roli v dnešní společnosti. Náboženství může být nástrojem pro navázání dialogu v konfliktních situacích. David Rosen, předseda Mezinárodního židovského výboru pro mezináboženské konzultace, navázal na svou zkušenost s pořádáním mezináboženského fóra v jižní Africe, při němž zjistil, že lidi rozdělené rasovou nenávisť je možné stmelit

pomocí náboženství a bezprostředního lidského kontaktu. „Pokud nechceme, aby se náboženství stalo problémem, musí se stát součástí řešení“, shodli se účastníci diskuze.

Vedle náboženství byly diskutovány také otázky regionální politiky a bezpečnosti. V panelech, věnovaných Latinské Americe, se hovořilo o využívání ústavních reforem jako prostředku k akumulaci moci státních činitelů, kteří vládou především podle sebou definovaných pravidel, spíše než na základě reálného právního řádu. Mexická profesorka Luz Araceli Gonzalez Uresti zdůraznila demokratickou tradici regionu, která je dnes narušována autoritářstvím. V dalším latinskoamerickém panelu se debatovalo o bezpečnosti a zbrojení v Latinské Americe.

K regionu Blízkého východu byly uspořádány dvě debaty. V diskuzi o lidskoprávních aspektech vztahu Izraele a pásma Gazy, český politolog Marek Čejka označil izraelskou strategii vůči Gaze jako nekonzistentní a nevyváženou. Debata o významu vody v kontextu blízkovýchodního mírového procesu se zabývala současnými a budoucími problémy dostupnosti vody v regionu. Upozornila na stávající nedostatky vody především na palestinském území, které může v budoucnu vyvolat vážnou krizi. Hillel Shuva, expert na problematiku vody z Hebrejské univerzity v Jeruzalémě, dodal, že „je v zájmu Izraele respektovat potřeby Palestinců, stejně jako je v zájmu Palestinců respektovat potřeby Izraele.“

K blízkovýchodní problematice, ale také k mezinárodní bezpečnosti obecně, se ve své řeči vyjádřil i Ehud Barak, izraelský vicepremiér a ministr obrany. Budoucnost mírového procesu na Blízkém východě vidí optimisticky a zdůrazňuje, že nyní nastal ten pravý čas na jeho řešení, protože je zde „společný zájem, vůle lidu i zralost politiků“. Otevřeně podpořil iniciativu prezidenta Obamy o vytvoření samostatného státu Palestiny. Hovořil také o roli demokracie ve světě v kontextu současných bezpečnostních hrozeb a o potřebě spolupráce vůdčích světových osobností v úsilí čelit těmto hrozbám a posílit tak demokracii a svobodu ve světě.

V rámci panelu zabývajícím se rolí Ruska v mezinárodní politice bylo konstatováno, že je třeba k Rusku přistupovat jako k důležitému aktéru na evropské i mezinárodní scéně. Senátor a bývalý ministr pro evropské záležitosti Alexandr Vondra se ptal účastníků panelu, jak by měla vypadat „chytrá“ politika Evropské unie vůči Rusku. Podle ruského opozičního politika a ekonoma, Grigory Yavlinského, v Rusku neexistuje skutečná demokracie, ale pouze její imitace. Nicméně Evropská unie a Rusko jsou sousedé a musí tak spolu vycházet v dobrém. Francouzský filozof André Glucksmann představil myšlenku minimálně „dvojího Ruska“. Ruska patřícího Anně Politkovské, Hlasu Beslanu a dalším opozičním aktérům, a Ruska představovaného Kremlm, přičemž bychom měli naslouchat oběma.

V neposlední řadě proběhla v rámci konference panelová diskuze, která se zaměřila na nutnost stálého sledování dění v autoritářských státech. Sabe Amthor Soe, zakladatelka Barmského centra v Praze, ocenila solidaritu demokratických států jako je Česká republika, nicméně zmínila, že podobným režimům je lhostejné co si o nich myslí mezinárodní komunita a je proto velmi těžké situaci v zemích reálně ovlivnit.

Konferenci uzavřel Václav Havel krátkým poděkováním všem účastníkům, především těm ze zemí jako je Barma, Bělorusko, Kuba nebo Zimbabwe, jakož i dalším svobodně myslícím lidem z celého světa. Bývalý prezident Havel nastínil téma příštího ročníku konference, jimž bude problematika lidského osídlení. Na konferenci budou pozváni významní architekti a specialisté v oboru urbanismu, aby zde diskutovali například o zanikání venkova, rostoucí migraci do měst a problémů s ní spojených.

Premiér Fischer přivítal vážené hosty trochou české historie a statistiky

12. října 2009

Praha, 12. října 2009

Premiér České republiky Jan Fischer pronesl krátkou řeč u příležitosti Gala večere organizované nadací Forum 2000 při příležitosti její 13. výroční konference. Jeho řeč byla doprovázena uvolněnou atmosférou. Premiér Fischer ve stručnosti představil dění v České republice po roce 1989 a zmínil některé z problémů, které jí v průběhu toho času potkaly.

Výkonný ředitel Fora 2000 Oldřich Černý uvedl pana premiéra jako ukázkový příklad toho, jak si vybrat profesi. Jan Fischer se narodil se do rodiny statistiků, sám si pro svá studia vybral statistiku a ekonometrii, aby později začal pracovat pro Federální, později Český statistický úřad. Až v průběhu ekonomické a politické krize tohoto roku byl povolán k tomu, aby se ujal postu ministerského předsedy prozatímní vlády. A dle statistik si vede velmi dobře, je hodnocen jako druhý nejlepší premiér v historii České republiky.

Před kulturně různorodým publikem se premiér věnoval blízké i vzdálenější historii České republiky, přičemž se soustředil především na tyto tři hlavní oblasti: politiku, obchod a společnost a jejich vývoj po sametové revoluci.

„Mladí Češi, narození po roce 1989, se neliší od svých západních vrstevníků“, řekl premiér Fischer. „Stali jsme se "normální" evropskou zemí“.

Nicméně zatímco se mladí lidé i obchodní sféra na nové prostředí rychle adaptovali, politický vývoj byl nesrovnatelně pomalejší. „Statistiky říkají“, vyzdvihl pan premiér znovu, za což byl publikem odměněn úsměvy, "že čeští podnikatelé projevili schopnost využít nabízené šance. A to vše navzdory mnohým překážkám, jako byla rozsáhlá byrokracie, vysoké daně a značná korupce.“

Naproti tomu politici nedovedli z tohoto ekonomického boomu těžit ani zavést potřebné reformy. Avšak nyní, když recese zasáhla celý svět a s ním i Českou republiku, tyto reformy začínají být zcela nezbytné a jejich zavedení je dnes mnohem obtížnější. „Neodkládej na zítřek to, co můžeš udělat dnes“, citoval premiér slavné české přísloví.

„Za jeden rok je možné pokazit hodně věcí.“, řekl, ale dodal, že za tuto dobu je také možné vykonat spoustu dobrého a vyvrátil tak podezření, že je jen „udržovacím“ premiérem bez reálné politické agendy a odpovědnosti.

V atmosféře povadající důvěry v demokratické systémy volá premiér Fischer po spojení sil při prosazování racionality a odpovědnosti v Evropské unii i ve všech ostatních částech světa. „Státní úředníci, politici, kteří bývali státními úředníky, intelektuálové, novináři, ...všichni členové společnosti by měli přemýšlet o tom, jak mohou k tomuto cíli přispět.“ Nezbytná je dnes shoda a odhodlání k reformám, dodal. A už nezmínil ani žádné další statistiky.

Filantropie jako odpověď na globální výzvy

12. října 2009

Praha, 12. října 2009

V pražském Goethe institutu se dnes odpoledne v rámci konference Forum 2000 debatovalo na téma role filantropů ve světě globálních výzev.

Michael Green, spoluautor knihy "Philanthrocapitalism: How the Rich Can Save the World" („Filantropismus: Jak mohou bohatí zachránit svět“) vyzdvihl, že filantropové v současnosti působí globálně a ujímají se úkolů, které vlády nemohou nebo nechtějí řešit.

Yohei Sasakawa, spoluzakladatel Fora 2000 a předseda představenstva Nadace Nippon, navázal tvrzením, že na světě žije spousta lidí trpících hladem, přičemž pomoc pro ně je značně omezená. Je proto potřeba dále hledat udržitelná řešení.

Helena Houdová, zakladatelka nadačního fondu Slunečnice věří, že „každý má v rukou moc situaci změnit“. Houdová zdůraznila, že bychom se měli všichni seznámit s tím, v jakých podmínkách tito lidé žijí a nepředpokládat, že vše může být vyřešeno u jednatého stolu.

Catherine Zennstrom, předsedkyně a spoluzakladatelka organizace Zennström Philanthropies i Tigris Rausing, zakladatelka Sigrid Rausing Trust, se věnovaly tématům lidských práv a klíčové roli nevládních organizací. Aby byla pomoc efektivní, je především potřeba spolupráce.

Politický aktivista a hudebník Bob Geldof řekl, že „bohatství dává lidem možnost“, je důležité znát politickou agendu a možné způsoby filantropie. Svou řeč symbolicky zakončil Goethovou větou: „Cokoli můžeš udělat nebo o čem sníš, že můžeš, začni“.

Závěrem se všichni řečníci shodli, že filantropie občas vyžaduje zhostit se i kontroverzních témat, i přes to je ale potřeba zůstat soustředěný.

Forum 2000 se zabývá udržitelným rozvojem a hodnotami v současné ekonomice

Přidáno 12. října 2009

Praha, 12. října 2009

Laterna Magika v rámci konference Forum 2000 hostí tzv. „ekonomické kulaté stoly“, které se v první den konference zaměřily na téma hodnotových posunů v kapitalismu a udržitelného obchodu. Sešly se na ní významné osobnosti jako John Zogby, generální ředitel společnosti Zogby International, Jan Švejnar, profesor ekonomie na univerzitě v Michiganu nebo Camilla Schippa, viceprezidentka Global Peace Index, aby debatovaly nad současnou ekonomikou, zasaženou celosvětovou krizí.

Pepper de Calier, předseda česko-americké poradenské společnosti Bubenik Partners a moderátor kulatého stolu „Hodnotové posuny v kapitalismu“ zahájil debatu úvahou nad současnou nedůvěrou

společnosti v obchod a trh a její příklon k hodnotám sociální odpovědnosti. Ptal se po původu a trvalosti tohoto posunu hodnot.

Muriel Anton, generální ředitelka společnosti Vodafone Česká republika, zmínila, že mnoho obchodních společností se nyní začíná zajímat i o hodnoty, jako je například stav životního prostředí, tedy také o hodnoty jiné než zisk. Nastala doba, kdy budou obchodní společnosti "otestovány" v jejich úsilí zachovat společenskou odpovědnost jako základní vizi. Frank Lampl se v diskuzi rovněž zmínil o negativním vlivu globalizace na schopnost včas reagovat na vzniklou krizi, a to v důsledku degradace hodnot. John Zogby nicméně diskuzi uzavřel konstatováním, že žijeme ve společnosti generační obměny, ve které k pomalým, ale trvalým změnám hodnot opravdu dochází.

U druhého kulatého stolu se debatovalo o udržitelném obchodu v Evropě a industrializovaném světě. Na základě selhání současného systému a způsobu, kterým přispěl k ekonomické krizi, se panelisté shodují, že je nutné posílit rozvoj v oblastech technologií, vzdělání, regulace a pobídek, které by přispěly k budoucímu modelu udržitelného obchodu.

Camilla Schippa ocenila v tomto procesu roli volného toku informací. Jan Švejnar doplnil, že jakmile si začneme uvědomovat konkrétní dopady našeho jednání, může mít světový obchod mimo zisku i další cíle. Panelisté se shodovali, že je stále v této oblasti více otázek než odpovědí. Budoucí podoba udržitelného obchodu bude podle nich vyžadovat zvýšenou pozornost na problematiku risk managementu a důraz na behaviorální ekonomii, oproti pouhému zaměření na maximalizaci zisku, jak tomu bylo doposud.

Praha hostí 13. konferenci Forum 2000

Přidáno 12. října 2009

Pondělí, 12. října 2009

V pražském paláci Žofín byla v pondělí 12. října 2009 zahájena pracovní část konference Forum 2000 s názvem „Demokracie a svoboda v multipolárním světě“. Panelové diskuze byly zaměřeny na různá témata, mimo jiné, na multipolaritu dnešního světa, nástroje mezinárodního vlivu nebo blíže, na bezpečnost v Asii, stav občanské společnosti v Rusku či práva žen v muslimských zemích. Souběžně s hlavními panely, které se konaly se v Paláci Žofín, byly na programu konference debaty a workshopy probíhající na různých místech Prahy. V Paláci Žofín a Laterně magie byly veřejnosti představeny dvě fotografické výstavy.

Bývalý prezident České republiky a zakladatel Fora 2000, Václav Havel, zahájil první den konference uvítáním hostů a přednesem úvodní řeči. Václav Havel v ní vybídl, abychom „nezapomněli na univerzální hodnoty, které formovaly naši společnost“. Zmínil také nebezpečí upřednostňování ekonomických a materiálních zájmů států euroatlantického prostoru nad lidskými právy. Dodal, že ačkoli v mnoha státech světa působí instituce potřebné pro fungování demokracie, nejsou tímto zaručeny jejich obyvatelstvu skutečně svobodné podmínky k životu.

Prostory Laterny Magiky hostily dva ekonomické kulaté stoly „Posun hodnot v kapitalismu“ a „Udržitelný obchod“. Diskutující na nich hovořili o postojích obchodní a podnikatelské sféry k sociální odpovědnosti a udržitelnosti rozvoje v kontextu globalizace a současné ekonomické recese.

V odpoledních hodinách se v Goethe institutu konala debata zaměřená na roli filantropie v globalizovaném světě. Debaty se zúčastnili japonský filantrop Yohei Sasakawa a irský hudebník a politický aktivista Bob Geldof.

V panelu s názvem „Nástroje mezinárodního vlivu“ se delegáti shodli, že převládajícím paradigmatem v mezinárodních vztazích musí být multilateralismus, realizovaný ve vazbě na Organizaci spojených národů a Chartu OSN. Ján Kubiš, výkonný tajemník Ekonomické komise OSN pro Evropu, zdůraznil, že „právě toto bylo hlavním poselstvím udělení Nobelovy ceny míru prezidentovi Obamovi“.

V debatě o stavu ruské občanské společnosti se bývalý ruský premiér Yegor Gaidar a odborníci z ruských nevládních organizací shodli, že v Rusku občanská společnost existuje, není ale ještě „dostatečně rozvinutá.“ Pavel Chikov, právník zastupující ruské nevládní aktivity, zdůraznil, že státní podporu pro svou činnost získávají pouze „poslušné“ nevládní organizace. V následné diskuzi označil Pavel Lukashevsky, expert na problematiku bývalého Sovětského svazu a lidská práva v Asii, ruský anti-amerikanismus za produkt ruské státní propagandy.

„Plně věřím v potenciál žen! Je čas, aby ženy převzaly vedení nad tímto světem“, prohlásil uznávaný blízkoovýchodní mírový aktivista a kandidát na Nobelovu cenu míru pro rok 2010, Izzeldin Abuelaish. Jana Hradílková, zakladatelka neziskové organizace Berkat, v panelu o univerzálních lidských právech a stavu práv žen v muslimských zemích, zdůraznila, že každodenní zkušenost těchto žen je „velmi těžce zprostředkovatelná světu“ a že možná nikdy nebudeme schopni plně pochopit jádro problému. I přesto se však musí jednat. Afgánská novinářka Freshta Jalalzai apelovala na světová média, která mohou sehrát důležitou úlohu při propagaci vzdělání a iniciativ na podporu práv žen.

U příležitosti konání konference bylo uspořádáno zasedání iniciativy „Společná starost“, která přivedla k jednacímu stolu zakladatele Fora 2000 Václava Havla a Yoheie Sasakawu spolu s dalšími významnými osobnostmi. Členové iniciativy debatovali o naléhavých problémech úbytku vody na Zemi, situaci v Gruzii nebo problému práv žen v Iránu.

Konference Forum 2000 byla po dobu svého trvání doprovázena dvěma výstavami fotografií - „L.A.F. Projekt: Smích a zapomínání“ a “Nepál 2009”, které byly ke shlédnutí v Paláci Žofín a v Laterně Magice. Výstava s názvem „Smích a zapomínání“ zobrazuje očima čtrnácti fotografů vlivy nedávného nastolení demokracie a volného trhu v jejich společnosti. Cílem výstavy „Tibet 2009“, organizované ve spolupráci s nevládní organizací Atma Do, je upozornit na potřebu podpořit Tibetany formou vyslání učitelů či finanční a zdravotní pomoci.

13. konference Fora 2000 byla slavnostně zahájena

Přidáno 11. října 2009

Praha, 11. října 2009

Letošní konference Fora 2000 byla, jako již tradičně, zahájena v prostorách Pražské křižovatky. Jejím tématem je pro rok 2009 „Demokracie a svoboda v multipolárním světě“. Slavnostního zahájení konference se ujali její zakladatelé, bývalý prezident Václav Havel a japonský filantrop Yohei Sasakawa, přispěl také renomovaný americký teolog a politolog Michael Novak.

Oldřich Černý, výkonný ředitel nadace Forum 2000, vyjádřil naději, že letošní konference nebude pouze oslavou pádu železné opony, ale bude zamyšlením nad tím, co přišlo po ní, jaké lekce si lidstvo odneslo či zda směřujeme k opakování své historie.

Václav Havel ve své řeči předestřel historii Fora 2000 a věnoval se smyslu, který pořádání konferencí, jako je Forum 2000, mají. Tento smysl vidí především v lidské potřebě přemýšlet o světě, v potřebě dialogu, který obohacuje a v konkrétních přínosech, které lidské střetávání může přinášet. Uvědomuje si, že podobné konference nemohou znenadání změnit svět, udělat ho lepším místem, ale mohou upozorňovat na jeho problémy a v dlouhodobém měřítku tak přispět k jejich řešení.

Yohei Sasakawa vyzdvihl letošní dvacáté výročí sametové revoluce, vedené Václavem Havlem. Tato historická událost podle něj vyslala do světa významné poselství i morální příklad, že historii lze ovlivnit i bez použití násilí, pomocí usilování občanů o svobodu.

Nicméně optimismus, který zavládl po pádu komunismu, začal v polovině 90. let opadávat. Dnešní svět již není tím rozděleným světem z doby před dvaceti lety, ale potýká se s novými problémy - náboženskými konflikty, globálními epidemiemi či zhoršováním životního prostředí. Ukázala se křehkost principů demokracie a svobody. Zdůraznil, že právě za těchto okolností potřebujeme více než kdy předtím setkání, jako je Forum 2000. Vyjádřil naději, že jeho poselství zapůsobí na co nejvíce lidí.

Michael Novak, který se Fora 2000 zúčastnil již v roce 1997, se ve svém úvodním slově věnoval především vztahu demokracie a náboženství v moderním světě. Navázal na myšlenky filozofa Habermase, který mluví o konci sekularismu ve světě, který se, především od útoků z 11. září 2001, stává „ostrůvkem v rozbouraném moři náboženství“. Zdůrazňoval propojení demokracie s náboženstvím, aniž se tím porušují principy sekulárního státu, tak jako se praktikuje v angloamerické tradici. Naproti tomu zdůrazňuje odkaz francouzské revoluce, která sekulární státy uzavřela jakýmkoli formám spolupráce se světem náboženství. Aniž se ve své řeči chce přiklánět k hodnocení, která ze zmíněných forem je lepší či hodnotnější, volá po revizi sekulárních států a jejich větším zamyšlením po podstatách demokracie a svobody.

Na závěr slavnostního zahájení vystoupila americká zpěvačka Tonya Graves, členka skupiny Monkey Business. Jak vyjádřil Oldřich Černý, spousta Čechů si v průběhu historie vybrala za svůj nový domov Spojené státy. Jsou však Američané, kteří si za svůj domov vybrali naopak Českou republiku. A jednou z nich je právě tato charismatická zpěvačka. Jednu ze svých písní, Hey Jude, jejíž část zazpívala také v češtině, věnovala Martě Kubišové.

Konference pokračuje v pondělí 12. a úterý 13. října v prostorách pražského paláce Žofín, Goethe Institutu, v Laterně Magice a na dalších místech Prahy. Vystoupí na ní několik desítek předních světových myslitelů, osobností ze světa politiky a obchodu. Budou mezi nimi např. izraelský ministr obrany Ehud Barak, ekonom Jan Švejnar, francouzský filozof André Glucksmann a spousta dalších.

Tématem konference Forum 2000 bude „Demokracie a svoboda v multipolárním světě“

22. září 2009

Ve dnech **11. až 13. října 2009** proběhne v Praze **pod záštitou Václava Havla** třináctá výroční konference Forum 2000. Jejím hlavním tématem bude: „**Demokracie a svoboda v multipolárním světě**“.

Konference se zúčastní kolem **pěti desítek významných delegátů z celého světa**. Především to budou bývalé i současné hlavy států, vůdčí náboženské, duchovní a kulturní osobnosti, ředitelé mezinárodních institucí, významní spisovatelé a myslitelé, zástupci médií, představitelé nadnárodních společností, analytici a diplomaté. Vedle delegátů očekávají organizátoři konference **kolem 3000 pozorovatelů** z řad vědců, studentů, vládních úředníků, zástupců českého a středoevropského ekonomického prostředí, politiků, médií a zainteresované veřejnosti.

Mezi delegáty, kteří dosud potvrdili účast na konferenci, jsou např. palestinský lékař a mírový aktivista **zzeldin Abuelaish**; americký profesor libanonského původu a bývalý poradce Condoleezy Riceové **Fouad A. Ajami**; zakladatel a předseda American Asset Corporation **Riprand Graf Count Arco**; známý britský spisovatel a historik z Harvardské univerzity **Niall Ferguson**; bývalý prezidentka Lotyšska **Vaira Vīķe - Freibergová**; americký profesor **William R. Cook**; americká religionistka **Doris Donnellyová**; profesor na Teheránské univerzitě **Davood Feirahi**; bývalý ruský premiér **Jegor Gajdar**; francouzský filozof **André Glucksmann**; bývalá maďarská ministryně zahraničí a členka evropského parlamentu **Kinga Göncz**; britský teolog a spisovatel **Michael Green**; americký spisovatel a novinář **Pete Hamill**; bývalý prezident ČR **Václav Havel**; česká topmodelka a zakladatelka nadačního fondu Slunečnice **Helena Houdová**; bývalá eurokomisařka **Sandra Kalniete** z Litvy; spolupředsedkyně organizace Voice of Beslan **Ella Lazarovna Kasaeva** z Ruska; bývalý ministr zahraničních věcí Slovenské republiky a výkonný tajemník Evropské hospodářské komise OSN **Ján Kubiš**; první prezident Seychelských ostrovů Sir **James Mancham**; vůdčí postava běloruské opozice **Alexandr Milinkevič**; bývalý prezident Botswany **Festus Mogae**; předseda představenstva pobočky společnosti Microsoft pro Evropu **Jan Mühlfeit**; prezident srílanské Sewalanka Foundation **Harsha Kumara Navaratne**; ředitel oddělení Consulting Deloitte a bývalý viceguvernér ČNB **Luděk Niedermayer**; americký spisovatel, novinář a diplomat **Michael Novak**; starosta Bangkoku **M. R. Sukhumband Paribatra**; generální tajemník organizace ASEAN (sdružení národů jihovýchodní Asie) **Surin Pitsuwan**; kanadská spisovatelka maďarského původu **Anna Porter**; zakladatelka jedné z největších britských filantropických organizací Sigrid Rausing Trust a vnučka zakladatele společnosti Tetra Pak **Sigrid Rausingová**; bývalý vrchní rabín Irska a předseda International Jewish Committee on Interreligious Consultations **David Rosen**; japonský filantrop a předseda představenstva Nadace Nippon **Yohei Sasakawa**; předsedkyně Global Peace Index a Institute for Economics and Peace **Camilla Schippa** z Austrálie; expert na otázky lidských práv z izraelského ministerstva zahraničí **Ady Schonmann**; osobní zástupce kambodžského krále a ředitel Cambodian Institute for Cooperation and Peace princ **Norodom Sirivudh**; jedna z vůdčích postav zimbabwecké opozice **Trudy Stevenson**; česko-americký ekonom a profesor ekonomie na Michiganské univerzitě **Jan Švejnar**; ruský opoziční politik a ekonom **Grigory Yavlinsky**; a předsedkyně Zennström Philanthropies **Catherine Zennström**; prezident Arab American Institute **James J. Zogby**; zakladatel a prezident Zogby International **John Zogby** z USA a velvyslanec České republiky v Izraeli **Michael Žantovský**.

Zahajovací ceremoniál se uskuteční 11. října večer v prostorách „Pražské křižovatky“, odsvěceného kostela sv. Anny na Starém Městě. Pracovní jednání konference 12. a 13. října budou rozdělena do tematických panelů, kulatých stolů a řady doprovodných diskusí.

Hlavní část konference se uskuteční v prostorách **Paláce Žofín**. Tematické okruhy panelů budou:

- **Proměny demokracie od konce studené války**
- **Multipolarita hodnot**
- **Nástroje mezinárodního vlivu**
- **K čemu povede současná ekonomická krize?**

Ekonomická část konference se bude věnovat např. tématům:

„Hodnotové posuny v kapitalismu“ či **„Udržitelné podnikání“**

„Třináctý ročník konference Fórum 2000 se tentokrát zaměří na dvacet let od pádu železné opony a zánik bipolárního světa v roce 1989. Nadšení z „konce jedné doby“ a života ve svobodném světě spolu s dalšími národy již dávno vymizelo. Na postupující globalizaci vydělalo spoustu zemí, na jiné zase naopak dopadla její stinná stránka. Za oněch dvacet let jsme se stali svědky revoluce v informačních technologiích, ale i velkého počtu národnostních a etnických roztržek, obrovského nárůstu mezinárodního terorismu, rozšíření zbraní hromadného ničení, HIV/AIDS a klimatických změn. Probíráním událostí za posledních dvacet let se pokusíme mnohemu přiučít a zároveň zajistit, aby se podobné tendence do budoucna znovu neopakovaly,“ říká ředitel Nadace Forum 2000 Oldřich Černý.

Mezináboženský dialog

Druhý den konference (13. října) bude věnován především Mezináboženskému dialogu - diskusi mezi významnými filozofy a představiteli různých náboženství. *„Kdysi jsem navrhoval, že by bylo dobré vytvořit jakousi „velkou duchovní koalici“, která by prohlubovala spolupráci světových náboženství a jejich společné úsilí o úctu k životu, k přírodě, o vnímavý postoj k budoucnosti. Jsem šťastný, že zde pravidelně taková malá duchovní koalice vzniká: propojení lidí dobré vůle, kteří sdílí základní etické hodnoty,“* říká o Mezináboženském dialogu Václav Havel.

Doprovodné akce

V prostorách Paláce Žofín, Laterny Magiky, Goethe Institutu a na dalších místech Prahy budou v rámci konference probíhat též panelové diskuze, kulaté stoly, semináře a workshopy. Jedním z kulatých stolů bude např. **„Stav občanské společnosti v současném Rusku“** za účasti bývalého ruského premiéra, architekta ruské reformy hospodářství a Putina kritika **Jegora Gajdara** či známého ruského politického a lidsko-právního aktivisty **Lva Ponomaryova**.

V rámci doprovodných akcí proběhne také panelová diskuse o **„Současné situaci v Latinské Americe“** či kulatý stůl o **„Roli soukromých filantropů při zvládání globálních výzev“** za účasti české topmodelky a

zakladatelky nadačního fondu Slunečnice **Heleny Houdové** a známé britské filantropky **Sigrid Rausingové**.